

Brusel 3. října 2025
(OR. en)

13391/25

ENV 914
CLIMA 380

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Environmentální aspekty Evropského paktu pro oceány: zachování mořské biologické rozmanitosti – výměna názorů

1. Dne 5. června 2025 předložila Komise sdělení o Evropském paktu pro oceány¹. Uvedený pakt je komplexní strategií, která má zajistit lepší ochranu oceánů, prosazovat prosperující modrou ekonomiku a podporovat dobré životní podmínky lidí žijících v pobřežních oblastech. Jednou ze šesti priorit tohoto paktu je ochrana a obnova zdraví oceánů.
2. S cílem usměrnit výměnu názorů ohledně Evropského paktu pro oceány na nadcházejícím zasedání Rady pro životní prostředí konajícím se dne 21. října 2025 vypracovalo předsednictví podkladový dokument a připravilo dvě otázky, jež jsou uvedeny v příloze této poznámky.
3. Výbor stálých zástupců se vyzývá, aby vzal podkladový dokument vypracovaný předsednictvím na vědomí a postoupil jej Radě pro účely výše uvedené výměny názorů.

¹ Dokument 9876/25 – COM(2025) 281 final.

**Environmentální aspekty Evropského paktu pro oceány: zachování mořské biologické
rozmanitosti
– výměna názorů –**

Podkladový dokument předsednictví s otázkami pro ministry

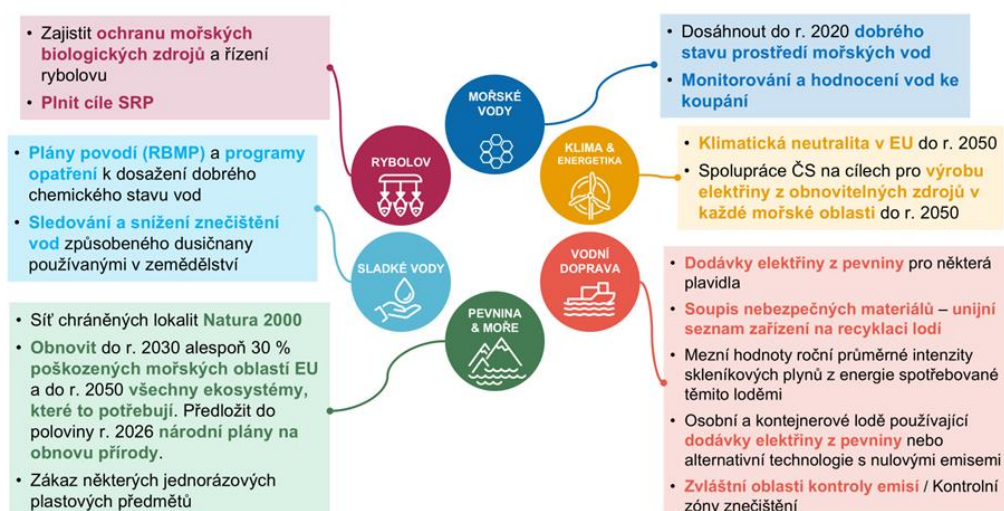
Moře a oceány mají zásadní význam pro život na Zemi a pro prosperitu, konkurenceschopnost, bezpečnost a udržitelnou budoucnost. Mořské prostředí se však zhoršuje v důsledku kumulativních dopadů změny klimatu, znečištění a nadměrného využívání mořských zdrojů. Tyto tlaky jsou ještě umocněny dalšími činnostmi a rostoucími hrozbami.

V zájmu řešení těchto výzev předložila Komise dne 5. července 2025 své sdělení o Evropském paktu pro oceány. Pakt představuje novou vizi unie oceánů, která se opírá o pevnější rámec správy s cílem zajistit sladění opatření souvisejících s našimi oceány a zabezpečit lepší provádění právních předpisů EU, jakož i plnění závazných i ambiciózních cílů v oblasti ochrany oceánů a udržitelného řízení. Spolu s uvedeným paktem představila Komise rovněž strategii pro vodohospodářskou odolnost.

Vůbec poprvé je zajištěn komplexní přístup uplatňovaný napříč všemi oblastmi politiky a odvětvími. V paktu se stanoví šest priorit: 1) ochrana a obnova zdraví oceánů, 2) posílení udržitelné konkurenceschopnosti modré ekonomiky, 3) podpora pobřežních a ostrovních komunit a nejvzdálenějších regionů, 4) rozvoj výzkumu, znalostí, dovedností a inovací v oblasti oceánů, 5) posílení námořní bezpečnosti a obrany jako nezbytný předpoklad a 6) posílení diplomatické činnosti EU v oblasti oceánů a mezinárodní správy založené na pravidlech.

Níže je znázorněn komplexní vzájemný vztah mezi cíli souvisejícími s oceány v různých oblastech politiky a odvětvích (viz strana 2 paktu):

CÍLE PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ A POLITIK EU SOUVISEJÍCÍ S OCEÁNY – výběr

Kapitola 2 paktu se zaměřuje konkrétně na integrovaný přístup ke zdraví a udržitelnosti oceánů, který se zabývá nejen ochranou a obnovou mořského života a základních ekosystémových služeb oceánů, ale zahrnuje také úlohu oceánů jakožto spojence v boji proti změně klimatu. Důraz je kladen na podporu udržitelného řízení mořských činností a na boj proti znečištění moří a sladkých vod prostřednictvím přístupu založeného na zásadě „od pramene až po moře“.

V paktu se rovněž zdůrazňuje význam ekosystémového přístupu při řízení mořských činností, jak je uvedeno v rámcové směrnici o strategii pro mořské prostředí, a skutečnost, že k dosažení dobrého stavu prostředí jsou zapotřebí další kroky. Komise v zájmu urychlení pokroku v této oblasti plánuje rovněž revizi uvedené rámcové směrnice.

V paktu se uznává, že mořské a pobřežní ekosystémy čelí významným hrozbám plynoucím ze znečištění, včetně problematiky živin pocházejících z činností na pevnině a na moři. V zájmu řešení problematiky zdrojů znečištění na pevnině má Komise rovněž v úmyslu posílit prostřednictvím strategie pro vodohospodářskou odolnost uplatňování přístupu „od pramene až po moře“ a podporovat pobřežní komunity v boji proti uvedenému druhu znečištění, přičemž uznává jejich úlohu strážců toho, aby znečištění, k němuž dochází na pevnině, nevedlo k degradaci mořských ekosystémů.

Mořská stanoviště a mořské kulturní dědictví – od podmořských luk až po mangrovy – jsou nadále vystaveny tlaku ze strany lidských činností realizovaných na pevnině i na moři, které zesilují dopady změny klimatu. V paktu se navrhuje opatření založená na čtyřech hlavních zásadách: 1) přístup ke znečištění založený na zásadě „od pramene až po moře“; 2) zásada předběžné opatrnosti; 3) vědecky podložená tvorba politiky a 4) ekosystémový přístup. Cílem paktu je dosáhnout ve všech relevantních oblastech větší soudržnosti.

V paktu se rovněž uznávají rostoucí tlaky v důsledku námořních činností, jako je energetika na moři, rybolov a akvakultura, lodní doprava, cestovní ruch a rekreace. Obnova ekosystémů a biologické rozmanitosti může současně pomoci zmírnit změnu klimatu tím, že zvýší přirozenou schopnost oceánů zachycovat uhlík.

I přes zlepšení v některých oblastech zatím nebylo ve všech evropských mořských vodách dosaženo dobrého stavu prostředí. Dále je třeba konstatovat, že navzdory tomu, že dobře propojené a účinně řízené chráněné mořské oblasti hrají zásadní úlohu jakožto prostředek umožňující chránit a obnovovat ekosystémy a potravinové sítě, je v současnosti považováno za náležitě chráněné pouze 12,3 % vod EU. Cíle zajistit do roku 2030 ochranu 30 % oceánů, jenž byl stanoven v celosvětovém rámci pro biologickou rozmanitost z Kchun-mingu a Montrealu, a cíle zabezpečit do roku 2030 přísnou ochranu 10 % moří v EU, jenž byl stanoven ve Strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, dosud dosaženo nebylo. Ke zlepšení a udržení zdraví oceánů budou proto zapotřebí inovace, spolupráce a angažovanost ve všech oblastech, a to na místní, evropské i celosvětové úrovni.

V této souvislosti může vývoj v oblasti ochrany moří významnou měrou pozitivně ovlivnit celosvětová dohoda o biologické rozmanitosti v oblastech za hranicemi národní jurisdikce, neboť státy mají na základě této dohody možnost vytvořit na volném moři, které představuje dvě třetiny našich oceánů, rozsáhlé chráněné mořské oblasti. V září bylo dosaženo toho, že uvedenou dohodu ratifikoval požadovaný počet 60 zemí, a tato dohoda tudíž vstoupí v lednu 2026 v platnost. Pro zajištění ochrany mořských ekosystémů na celém světě i pro zachování globálního vedoucího postavení a ambicí EU v oblasti správy oceánů je nyní zásadní, aby byla tato dohoda ratifikována všemi členskými státy EU a aby byla v plném rozsahu a účinně prováděna.

Otázky určené ministrům

Ministři se vybízejí, aby se navzájem podělili o názory na následující otázky:

1. Co považujete za hlavní výzvy a překážky, pokud jde o zajištění dobrého stavu prostředí v našich oceánech? Které klíčové nástroje v tomto ohledu dosud chybí?
 2. Které prvky strategické rámcové směrnice pro mořské prostředí by podle vašeho názoru bylo vhodné upravit a jakým způsobem by se to mělo provést, aby tato směrnice co nejlépe pomáhala naplňovat vizi paktu pro oceány?
-